Komisja Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej

Komisja Ustawodawcza

Konsultacje społeczne senacki

uwagi druk 63

Szanowna Komisjo proszę o zapoznanie się z przedmiotowym pismem . Do dnia 6 kwietnia 2020 roku Komisja Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej oraz Komisja Ustawodawcza zbiorą się celem pierwszego czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Kodeks karny (cd.) (druk senacki nr 63).

Jako obywatel oraz współautor petycji wielokrotnej na podstawie której powstał projekt ustawy senacki (776 obecnie senacki druk 63), a także działacz społeczny - popieram proponowane zmiany w prawie i proszę w imieniu setek tysięcy dzieci o poparcie tych zmian w prawie i w ten sposób zatrzymanie krzywdy przemocy Alienacji Rodzicielskiej. W 2015 roku co prawda Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy został znowelizowany, ale nie wpłynęło to na poprawę sytuacji dzieci jedynie zmiany w prawie zniosły obligatoryjność ograniczeń władzy rodzicielskiej. Jednak fakt posiadania przez rodzica władzy rodzicielskiej czy uregulowanych kontaktów nie stanowi w praktyce o tym czy widuje dziecko. OStuż w praktyce dla zwykłego obywatela odzyskanie kontaktu z dzieckiem przy obecnym stanie prawnym jest niemożliwe !!! Wynika to po pierwsze z linii orzeczniczej Sądów ale i przede wszystkim z braku penalizacji alienacji rodzicielskiej w prawie.

Obecnie, mimo iż ograniczanie kontaktu z bliskimi jest przemocą psychiczną uznaną np. w rozporządzeniu niebieska karta i jako taka przemoc w rozumieniu prawa - art 207 kk może i powinna być karana, to w praktyce nie ma skazań za tego typu przemoc. Dlatego istnieje potrzeba doprecyzowania przepisów krio i kpc jeżeli chodzi o pieczę naprzemienną równoważną oraz kk poprzez spenalizowanie przemocy Alienacji Rodzicielskiej. Taka przemoc jest również uznawana np.

przez OZSS Elbląg -opinia numer Oro 352/17 oraz opinia uzupełniająca Oro 352/17 2.11.2018

przywołana literatura w opinii to :

-definicja Alienacji Rodzicielskiej R. Gardnera 2002 roku - później przeformułowana ,

- W Baker A (2013), Perental Alienation, dsm - 5 ,ICD 11; Resonse to Critics. The Journal od the American Academy od Psychiatry and the Ław, 41;98-104, także materiały uzyskane na szkoleniu przeprowadzonym przez instytut Ekspertyz Sądowych w Krakowie.

Biegli sądowi z Elbląga na powyższym przykładzie uważają, że Alienacja Rodzicielska to przemoc, co więcej uczyli się tego na szkoleniach w Krakowie.

Ja z kolei uważam, że ustawodawca na podstawie art 72 konstytucji RP może i powinien ochronić małoletnich przed taką formą przemocy Alienacji rodzicielskiej - o co jeszcze raz proszę szanownych członków komisji.

Natomiast obecne brzmienie Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego oraz Kodeksu Cywilnego i Kodeksu Postępowania Cywilnego jest rożnie rozumiane przez Sądy i np. w Sądzie Rejonowym w Turku orzeka się o kontaktach bez noclegu u drugiego rodzica - aż w 80 procentach przypadków, a w Sądzie dla Miasta Stołecznego Warszawy w Warszawie - w 50 procentach przypadków – w załączniku odpowiedź na wniosek informacji publicznej.

Więc mimo zmian w prawie z 2015 roku prawo dziecka do obojga rodziców w praktyce ma raczej charakter iluzoryczny i dlatego powinno zostać również doprecyzowane.

To samo dotyczy uregulowania pieczy naprzemiennej możliwej od 2015 roku

- jest w prawie, ale nie jest stosowana i jako powód jest podawane słowo konflikt.

Trudno sobie wyobrazić małżeństwo czy związek nieformalny, który rozchodzi się bo jest pełna zgoda, takiej zgody nie ma najczęściej !!! Blokowanie dziecku możliwości prawa do obojga rodziców wydaje się być nieuzasadnione tylko dlatego, że jeden z rodziców się nie zgadza. Dziecko bowiem nie powinno być przedmiotem, a podmiotem postępowania i mieć prawo do obojga rodziców bez względu na to, co dzieje się między rodzicami !!!! Takie prawo dzieciom zagwarantuje Senacki druk 63. Powyżej przedstawione argumenty są podstawą do zmiany obecnych przepisów prawa dlatego proszę wszystkich parlamentarzystów o zagłosowanie za zmianami w prawie oraz sędziów o poparcie tych zmian.

Z poważaniem

W. P.

w załączniku

1- statystyki turek

2- statystyki warszawa

3- opinia do druk 776 oe – 263
https://www.senat.gov.pl/gfx/senat/pl/senatekspertyzy/4353/plik/oe-263_internet.pdf

4- str 4,5,6 opini biegłych ozss Elbląg

5- ostatnia strona opini ozss Elbląg uzupełniającej oro 352/17

6-odp na wniosek info opieka naprzemienna

- Bernet, W.Baker A (2013). Parental Alienation, DSM -5, and ICD-11; Response to Critics. The Journal of the American Academy of Psychiatry and the Law, 41:98-104,

także materiały uzyskane na szkoleniu przeprowadzanym przez Instytut Ekspertyz Sądowych w Krakowie.

PREZES
Sądu Rejonowego w Turku
ul. Legionów Polskich 4
62-700 Turek
Tel. 63 278 57 60 Fax 63 289 15 82

Turek, dnia 5 marca 2018 r.

A-060-4/18

W odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej z dnia 19 lutego 2018 roku uprzejmie przedstawiam informację dot. postanowień w przedmiocie kontaktów z dziećmi, wydanych w Sądzie Rejonowym.

1. Ilość wydanych postanowień w przedmiocie kontaktów z małoletnimi;
   a) 2015 r. – 19
   b) 2016 r. – 26
   c) I połowa 2017 r. – 13.
2. Ilość wydanych postanowień w przedmiocie kontaktów z małoletnimi w poszczególnych wymiarach czasowych w okresie od 2015 r. do I połowy 2017 r.:
   a) od 1 do 3 dni w miesiącu – 26
   b) od 3 do 8 dni w miesiącu – 30
   c) powyżej 8 dni w miesiącu – 2
   d) bez noclegu – 44
   e) w gabinecie psychologicznym bądź w innym miejscu objętym nadzorem – 1.

Prezes
Sądu Rejonowego w Turku
Barbara Sowińska

WICEPREZES
SĄD REJONOWY
DLA M. ST. WARSZAWY W WARSZAWIE

Adm-0143-520/18 (inf. publ.)

Warszawa, dnia 20 lutego 2018 r.

W odpowiedzi na wniosek złożony w trybie informacji publicznej z dnia 9 lutego 2018 roku nadesłany drogą elektroniczną uprzejmie informuję, co następuje.

Wydział VI Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie:

1. w roku 2015 wydał 13 postanowień ustalających kontakty, w roku 2016 wydał 5 postanowień w I półroczu 2017 roku 7 postanowień
2. w latach 2015-2017 wydano postanowienia w przedmiocie kontaktów z małoletnim w następujących wymiarach czasowych
   a. 1-3 dni w miesiącu 7 postanowień
   b. 3-8 dni w miesiącu 8 postanowień
   c. powyżej 8 dni 4 postanowienia
   d. kontakty bez noclegu zostały orzeczone w 10 sprawach
   e. nie było spraw w których kontakty zostały orzeczone w gabinecie psychologicznym bądź innym miejscu objętym nadzorem.

Wiceprezes Sądu Rejonowego
dla m. st. Warszawy
w Warszawie
Stanisław Zdun

Odpowiedź na pytania pełnomocnika uczestniczki

Ad. 1.

Na wstępie, odpowiadając na pytanie: Co oznacza pojęcie alienacji rodzicielskiej? Zespół badający wskazuje, iż zjawisko to posiada swój długoletni kontekst historyczny sięgający XIX w. Pojęcie to ewaluowało w latach 70 XX w. w okresie znacznego przyrostu rozwodów, wiązało się też ze zmianami w sposobie myślenia o rolach rodzicielskich. Zespół badający dokonując diagnozy specjalistycznej posłużył się posiadanymi kompetencjami wykorzystując w procesie diagnostycznym wiedzę naukową dotyczącą omawianego zjawiska – alienacji rodzicielskiej, opisywaną w literaturze przedmiotu, a ponadto weryfikowaną poprzez badania naukowe prowadzone na terenie Europy czy też Stanów Zjednoczonych. Terminologia alienacji rodzicielskiej przywoływana jest w literaturze między innymi przez R. Gardnera (definicja z 2002r.), Darnalla (2008), Berneta (2013). Definicja wg. Gardnera (2002) wskazuje, iż alienacja rodzicielska to zaburzenie ujawniane przez dziecko niemal wyłącznie w kontekście sądowej walki o uregulowanie opieki. Jego podstawowy przejaw to nieuzasadniona „kampania" oczerniania wybranego opiekuna. Kampania ta jest wynikiem kombinacji programowania, indoktrynacji prowadzonej przez jednego opiekuna z jednej strony, z drugiej zaś własnego wkładu dziecka w szkalowanie drugiego opiekuna. W toku prowadzonych badań zjawiska, definicja ta uległa przeformułowaniu. Pojęcie alienacji rodzicielskiej definiowano więc jako ***zaburzenia prezentowane przez dziecko, które pod wpływem manipulacji ze strony jednego z opiekunów zwykle pełniącego pierwszoplanową rolę w wychowaniu, przesadnie krytykuje i dewaluuje drugiego opiekuna nie przejawiając przy tym poczucia winy i wstydu; niezbędnym warunkiem stwierdzenia alienacji jest***

przekonanie dziecka, iż wyraża własne opinie. Inni autorzy tacy jak Darnell (2008) i Bernet (2013) proponują następujące definicje: 1) ***alienacja rodzicielska to celowe działanie jednego z rodziców przejawiające się złością, oporem i przeciwstawianiem się decyzjom sądu, świadome lub nieświadome oczernianie drugiego z nich w oczach dziecka i ingerowanie w ich relację ukierunkowane na jej zerwanie***, 2) ***alienacja rodzicielska to stan psychiczny, w którym dziecko zwykle zaangażowane w konflikt sądowy między rodzicami związany z rozwodem lub separacją, silnie sprzymierza się z alienującym rodzicem i odrzuca relację z drugim bez uzasadnionego powodu. Zjawisko alienacji cechuje nienormalne, nieadaptacyjne zachowanie spowodowane fałszywą opinią o alienowanym rodzicu.*** Wytłuszczona terminologia posłużyła badającym do zdefiniowania zjawiska w prowadzonych badaniach specjalistycznych. A więc pojęcie alienacji rodzicielskiej jest zdefiniowane w literaturze specjalistycznej i jak wskazuje powyższe nie może stanowić przywołanego przez pełnomocnika uczestniczki uproszczenia i sprowadzać się do definicji braku opieki nad dzieckiem ze strony rodzica. Nadto diagnoza specjalistyczna biegłych nie odnosi się jedynie do znajomości terminologii zjawiska.

Ad. 2

Literatura przedmiotu wskazuje, że w zależności od formy zaburzeń czy to łagodnej, umiarkowanej czy też ostrej proponuje się rozwiązania prawne i terapeutyczne (R. Gardner). W przypadku opiniowanych biegli nie mają danych dotyczących efektów terapii. Wiadomo, iż do terapeutycznych spotkań ojca z dzieckiem na ogół nie dochodziło. W umiarkowanej formie zaburzeń w rozwiązaniach prawnych proponuje się utrzymanie status quo: dziecko pozostaje pod opieką wiodącego rodzica, przy jednoczesnym wyznaczeniu terapeuty, który czuwa nad spotkaniami - udostępnia swój gabinet do „przekazywania" dziecka oraz zgłasza sądowi wszelkie nieprawidłowości. W tej sytuacji główny opiekun powinien być ostrzeżony przez Sąd, że jakiekolwiek przeszkody pociągną za sobą sankcje np. pieniężne (egzekucyjne). Rozwiązanie terapeutyczne to udostępnienie gabinetu do przekazywania dziecka, kontrola nad spotkaniami (zwłaszcza postępowaniem głównego opiekuna), informowanie Sądu o postępach (ma szanse powodzenia wyłącznie przy współpracy Sądu). Badania wskazują, iż niepowodzeniem kończą się oddziaływania wobec opiekunów poważnie zaburzonych (zwłaszcza z zaburzeniami osobowości i paranoidalnymi urojeniami). Wtedy terapia indywidualna okazuje się mało skuteczna. W przypadku ostrej formy zaburzeń z rozwiązań prawnych proponuje się - gdy istnieje jakakolwiek szansa na odnowienie więzi z drugim

opiekunem - fizyczne przeniesienie do niego. Badania jednakże donoszą, iż dzieci w takich sytuacjach nie podejmują współpracy (ale nie można jej wykluczyć). Kiedy nie nastąpi współpraca dziecka z drugim alienowanym opiekunem, wówczas proponuje się program stopniowej zmiany, która zakłada umieszczenie dziecka:

a) u bliskich znajomych lub rodziny, jeśli to niemożliwe w pieczy zastępczej,

b) w placówce: pogotowiu opiekuńczym lub placówce opiekuńczo-wychowawczej z włączeniem przedszkola czy szkoły w oddziaływania korekcyjne,

c) w zakładzie leczniczym umożliwiającym pełną izolację i kontrolę widzeń z opiekunami.

W przypadku ostrej formy zaburzeń proponuje się rozwiązania terapeutyczne etapowe ~~w przypadku~~, kiedy niepowodzeniem zakończy się umieszczenie dziecka u rodzica drugoplanowego:

1 etap - umieszczenie w placówce przejściowej; brak kontaktu z głównym opiekunem; spotkanie z drugoplanowym opiekunem po kilku dniach, potem rozszerzane, co do czasu i częstotliwości

2 etap – krótkie wizyty w domu drugiego opiekuna, nadal bez kontaktu z głównym

3 etap – przeniesienie do domu drugiego opiekuna nadal bez kontaktu z głównym

4 etap – wprowadzenie bardzo kontrolowanych kontaktów z głównym opiekunem

5 etap – kontakty z głównym opiekunem w obecności terapeuty

6 etap – wprowadzenie kontrolowanych kontaktów w domu głównego opiekuna.

Wskazane pozycje z literatury przedmiotu, między innymi:

- Czerederecka, A. (2005. Syndrom oddzielenia od drugoplanowego opiekuna (PAS) – przydatność diagnozy w badaniach sądowych w kontekście krytyki zjawiska, Nowiny Psychologiczne, nr 3, str. 31-42,
- Czerederecka, A. (2008). Manipulowanie dzieckiem przez rodziców rywalizujących o udział w opiece. Dziecko Krzywdzone 4; s.15-34,
- Jaśkiewicz-Obydzińska, T. Czerederecka A (2004) Kazirodztwo czy tylko konflikt rodzinny? - trudności diagnostyczne, Dziecko Krzywdzone, Nr 6, s. 157-171,

oraz wiele innych opracowań autorek, a także literatura anglojęzyczna, np.

- Gardner. R.A (2002) Parental Alienation Syndrom vs Parental Alienation :Which diagnosis should evaluators use iin child kustody disputes? The American Journal of Family Therapy 29(2), 93-115,

Odpowiedź na pytania pełnomocnika wnioskodawcy

Odnosząc się do pytań zadanych badającym przez pełnomocnika wnioskodawcy, na wstępie należy wskazać, iż zjawisko alienacji należy rozpatrywać jako zaburzenie relacji, a nie patologię zachowania jej poszczególnych członków rodziny. Diagnoza dokonana przez Zespół badający uwzględnia specyfikę i dynamikę sytuacji rodzinnej opiniowanych - i jak wynika z diagnozy - sposób funkcjonowania obojga rodziców podtrzymuje istniejący stan wadliwej sytuacji rodzinnej. Konsekwencje alienacji jakie już po części ponosi i może w dalszym rozwoju ponieść małoletni syn opiniowanych (potwierdzane także w badaniach naukowych Baker i Darnala 2007, Fidler i Bala 2010 dzieci alienowanych), to między innymi wysoki poziom stresu, dyskomfort emocjonalny, trudności adaptacyjne w różnych sytuacjach społecznych, poważne trudności w realistycznej ocenie rzeczywistości, zakłócenia logicznego rozumowania, uproszczone i usztywnione mechanizmy przetwarzania informacji, nieadekwatne lub zniekształcone spostrzeganie relacji interpersonalnych, wrogie uczucia wobec siebie, agresja i zaburzenia zachowania, nieliczenie się z normami społecznymi i autorytetami, słabe kontrolowanie impulsywnych reakcji, obniżona lub nieadekwatnie podniesiona samoocena, trudności identyfikacji płciowej, poczucie skrępowania, pasywność i zależność, brak poczucia winy i wstydu.

Zespół badający w opinii wskazał, występującą w literaturze przedmiotu propozycję rozwiązania istniejącej patologicznej sytuacji małoletniego syna opiniowanych, w przypadku gdy podejmowane przez Sąd wcześniejsze środki zaradcze okazałyby się całkowicie nieskuteczne. W ocenie diagnozujących obie zobrazowane w pytaniu pełnomocnika sytuacje dziecka (str. 4) niosą za sobą zagrożenia dla jego rozwoju społeczno-emocjonalnego. Konsekwencje alienacji zostały przedstawione powyżej. Z uwagi na to małoletni bezwzględnie wymaga indywidualnego wsparcia terapeutycznego.

SPECJALISTA PSYCHOLOG
mgr Monika Lebiedź-Kuczińska

SPECJALISTA PEDAGOG
mgr Jolanta Piłat

LEKARZ SPECJALISTA PSYCHIATRA
Anna Ananicz
1664101

KIEROWNIK
Opiniodawczego Zespołu Ambulatoryjnych Społecznych
mgr Katarzyna Ratkowska
PSYCHOLOG

PREZES SĄDU REJONOWEGO
W WEJHEROWIE
ul. Sobieskiego 302 84-200 Wejherowo
tel. 58 67-28-891, fax 58 67-28-893

Wejherowo, dnia *28 listopada 2017 r.*

Adm.- /17

Pan W

W odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej nadesłany pocztą elektroniczną w dniu 19 listopada 2017 roku uprzejmie informuję, iż w latach 2015 i 2016 oraz w pierwszej połowie 2017 roku w III Wydziale Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w Wejherowie nie zapadały postanowienia o pieczy naprzemiennej nad małoletnimi.

Jednocześnie informuję, iż w związku ze wskazaniem alternatywnych form udostępnienia informacji przedmiotowa informacja jest udostępniana zgodnie z pkt 1 wniosku.

Z poważaniem,

PREZES
Sądu Rejonowego w Wejherowie
Ewa [illegible]
Prezes Sądu Rejonowego

P R E Z E S
SĄDU REJONOWEGO W PILE
al. Powstańców Wielkopolskich 79
64-920 Piła
tel. 67 35 22 801

Piła, dnia 30 listopada 2017 r.

Prez. A - 006 - 89/17

Pan

W odpowiedzi na Pana wniosek o udostępnienie informacji publicznej przesłany pocztą elektroniczną w dniu 19 listopada 2017 r. uprzejmie informuję, że w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2017 r. w III Wydziale Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w Pile nie wydawano postanowień o opiece naprzemiennej nad małoletnim.

Jednocześnie informuję, że Sąd Rejonowy w Pile nie umieszcza udzielanych informacji na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej.

Z poważaniem

PREZES
SĄDU REJONOWEGO W PILE
Jerzy Palczyoda